

Neatkarīga nozares profesionāļa/eksperta recenzija par sabiedriskā pasūtījuma izpildi

Recenzents:	Dr Jānis Juzefovičs (RSU)
Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis:	TV3
Projekta nosaukums:	TV3 Ziņas
Recenzēto satura vienību skaits:	9
Recenzēto satura vienību pārraidīšanas datumi:	28.06.2021.; 02.07.2021.; 05.07.2021.; 09.07.2021.; 13.07.2021.; 16.07.2021.; 20.07.2021.; 24.07.2021.; 30.07.2021.

1. UNIVERSĀLIE KRITĒRIJI

1.1. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem

Recenzenta vērtējums: atbilst.

Projekts nodrošina Latvijas iedzīvotājus ar objektīvu, neitrālu, ideoloģiski/politiski daudzveidīgu, redakcionāli neatkarīgu, žurnālistiski augstvērtīgu informāciju par aktuālajiem notikumiem un procesiem Latvijas un pasaules politiskajā, ekonomiskajā un sociālajā dzīvē.

1.2. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam

Recenzenta vērtējums: atbilst.

Projekts nodrošina dinamisku, koncentrētu un populārā formā pasniegtu informāciju par aktuālajiem notikumiem un procesiem Latvijas un pasaules politiskajā, ekonomiskajā un sociālajā dzīvē.

1.3. Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā

Recenzenta vērtējums: atbilst.

Projekts ir žurnālistiski augstvērtīgs un šādi sniedz ieguldījumu kopējās Latvijas mediju vides profesionalizācijā.

1.4. Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto)

Recenzenta vērtējums: atbilst/nav informācijas.

Saturs ir nodrošināts dažādās satura izplatīšanas platformās (*Skaties.lv*, *Go3*). Projekta pieteikumā nav ietverta informācija par sasniedzamo auditoriju.

1.5. Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)

Recenzenta vērtējums: atbilst.

Projekts realizēts atbilstoši žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, tajā ievērota politiskās neitralitātes, kā arī balsu un viedokļu plurālisma prasība.

2. SPECIĀLIE KRITĒRIJI SATURA AUDIO UN AUDIOVIZUĀLĀ FORMĀTA NOVĒRTĒŠANAI

2.1. Formas kritēriji (atbilstība formātam, scenārija dramaturģijas kvalitāte, vēstījuma dinamika, režijas kvalitāte, mūzikas izmantošanas prasmes, subtitru kvalitāte)

Raidījums formas ziņā pašlaik ir visai vienvēidīgs; tajā dominē ierastie standartizētie reportieru gatavotie ziņu sižeti un diktora īsie ziņu lasījumi. Svarīgi meklēt jaunas radošas, inovatīvas formas ziņu pasniegšanā. Neizmantots resurss ir studijas video ekrānu pielietojums, lai veidotu dažādas datu vizualizācijas, infografikus. Tāpat ieteicams aktīvāk izmantot piegājieni, kad informācija tiek pasniegta, moderatoram sarunājoties ar reportieri studijā vai tiešraidē no ziņu redakcijas. Maz izmantots piegājiens ir arī reportiera darbošanās tiešraidē ārpus studijas – notikuma vietā.

2.2. Satura kritēriji (redaktora un producēšanas darba kvalitāte, satura vērtība un oriģinalitāte, valodas lietojums, grafika un vizuālie risinājumi)

Nepieciešams palielināt oriģinālo ziņu īpatsvaru, samazinot paļaušanos uz sabiedrisko attiecību piegādāto dienaskārtību. Oriģinālziņas ietver gan ekskluzīvus materiālus, kam jānodrošina "TV3 Ziņu" citējamība citos medijos, gan redakcijas oriģinālu rāmējumu jautājumiem, kas jau ir nonākuši sabiedrības, politiskajā un mediju dienaskārtībā. Oriģinālas, proaktīvas ziņu dienaskārtības veidošana ļautu arī īstenot redakcijas tematiskās prioritātes – šādas redakcijas politikas pašlaik trūkst.

Ieteicams daudzveidot ziņu balsis. Tagad dominē oficiālās balsis. Tas lielā mērā ir saprotami, jo šīs dažādās amatpersonas ir lēmumu pieņēmēji, kas neizbēgami ir arī galvenie ziņu avoti. Vienlaikus svarīgi šīs oficiālās balsis līdzsvarot ar ekspertu, pilsoniskās sabiedrības un biznesa vides balsīm. Vairāk ieteicams ziņu saturā iekļaut arī “vienkāršo cilvēku” ikdienas dzīves pieredzes un attieksmes. Tagad bieži ziņās ir tie, kuri lēmumus pieņem, bet nav to, kuru ikdienas dzīvi šie lēmumi ietekmē. Balsu daudzveidības vārdā ieteicams aktīvāk izmantot arī sociālo mediju saturu – tas var arī rosināt jaunas idejas ziņu tematiem.

Svarīgi arī paplašināt ziņu ģeogrāfiju. Joprojām ziņas ir centrētas uz galvaspilsētu; mazāk ir materiālu, kas stāstītu par dzīvi ārpus Rīgas.

Kopumā raidījums ir tematiski daudzveidīgs. Lai gan atšķirībā no sabiedriskās televīzijas “TV3 Ziņās” ir mazāk oficiālās dienaskārtības, arī šeit daudz uzmanības pievērsts politiskajiem paziņojumiem un valsts pārvaldes aktivitātēm. Citu dzīves sfēru klātbūtne ziņās ir visai sporādiska un lielā mērā atkarīga no šo nozaru sabiedrisko attiecību aktivitātēm.

Tāpat ieteicams līdzās īsajiem ziņu sižetiem attīstīt lielās formas materiālus: reportāžas, portretus, cilvēkstāstus; tāpat svarīgi darboties ziņu analīzes žanrā. Raidījumam agrāk ir bijušas labas tradīcijas sižetu ciklu veidošanā, ko vērts atjaunot un paplašināt.

Nepieciešamība attīstīt oriģinālo saturu attiecas arī uz sporta ziņu sadaļu, kur pašlaik ir ļoti maz redakcijas pašas veidotu materiālu par Latvijas sporta dzīvi.

2.3. Vadītāji: profesionālās īpašības un iemaņas (personas profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, ķermeņa valodas prasme, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt stabilu profesionālo kvalitāti, līdzdalība satura komunikācijā, prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas, improvizācijas prasme, prasme strādāt tiešraidē, sagatavotības līmenis)

Izceļama ir E. Boša ziņu moderācija: viņš rūpīgi pārstrādā reportieru gatavotos ziņu sižetu pieteikumus, tos piemērojot televīzijas ziņu tekstu konvencijām, kas paredz vienkāršu valodu un vienkāršas teksta konstrukcijas. Viņš nevis lasa tekstu auditorijai priekšā, bet sarunājas ar televīzijas skatītājiem. Šo labo praksi ieteicams pārņemt arī citiem “TV3 Ziņu” moderatoriem.

Vairāk uzmanības tekstu adaptācijai ieteicams pievērst arī ziņu reportieriem, īpaši gadījumos, kad nepieciešams “attīrīt” valsts pārvaldes gatavoto informāciju no birokrātiskā žargona.

Kopumā “TV3 Ziņu” moderatoru potenciāls nav pietiekami izmantots: viņi varētu aktīvāk darboties kā žurnālisti raidījuma laikā (studijas intervija, informācijas pasniegšana pie studijas video ekrāniem), kā arī dažādajos speciālajos projektos (piemēram, sižetu ciklu veidošanā) ārpus ikdienas ziņu moderācijas pienākumiem.

2.4. Iesaistītais personāls (žurnālisti, operatori, montāžisti un citi satura radītāji): profesionālās īpašības un iemaņas (profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt profesionālo kvalitāti, prasme strādāt tiešraidē (ja attiecināms), sagatavotības līmenis)

Nepieciešams investēt ziņu žurnālistu korpusa attīstībā, nošķirot reportiera un korespondenta-redaktora līmeņa darbiniekus un no pēdējiem prasot noteiktu tematisko specializāciju un ieguldījumu oriģinālziņu un analītisko materiālu veidošanā.

Spēcīgi reportāžas žanrā ir U. Āboliņš un I. Jurkāns; viņi arī labi darbojas kadrā. Analītisks piegājiens raksturīgs I. Vārnas un K. Žildes-Krēvicas gatavotajiem materiāliem.

2.5. Papildu piebildes

3. REKOMENDĀCIJAS

3.1. Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?

Projekta realizēšanu ieteicams nākotnē turpināt sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

3.2. Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Nākotnē sabiedriskā pasūtījuma finansējumu ieteicams novirzīt tāda satura veidošanai, kas ir resursu ziņā ietilpīgs (piemēram, reportāžas par dzīvi ārpus Rīgas, analītiski un izmeklējoši materiāli), kā arī tāda satura radīšanai, kas ir nekomerciāls un nepiesaista plašu auditoriju, bet vienlaikus ir sabiedriski nozīmīgs.

3.3. Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Projektā iesaistītajam radošajam personālam piemīt nepieciešamā kompetence un profesionalitāte, lai nākotnē realizētu citus līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

3.4. Papildu secinājumi/piebildes